

ZARZĄDZENIE MINISTRA HANDLU WEWNĘTRZNEGO

z dnia 27 czerwca 1951 r.

w sprawie zwrotu opakowań stosowanych w branży spożywczej.

Na podstawie §§ 2 i 3 uchwały Komitetu Ekonomicznego Rady Ministrów z dnia 12 maja 1950 r. w sprawie zwrotu opakowań (Biuletyn PKPG Nr 10, poz. 128) i w związku z zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 12 lipca 1950 r. w sprawie ustalenia opakowań, podlegających zabezpieczeniu i zwrotowi, oraz określenia wytycznych organizacji zwrotów opakowań (Biuletyn PKPG Nr 15, poz. 178) — zarządza się w porozumieniu z Przewodniczącym Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego, Ministrem Finansów oraz Ministrem Przemysłu Rolnego i Spożywczego, co następuje:

Przepisy wspólne dla opakowań zwrotnych i wysyłkowych.

§ 1. Zarządzenie dotyczy opakowań zwrotnych i wysyłkowych w rozumieniu § 1 zarządzenia Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego z dnia 12 lipca 1950 r. w sprawie ustalenia opakowań, podlegających zabezpieczeniu i zwrotowi, oraz określenia wytycznych organizacji zwrotów opakowań (Biuletyn PKPG Nr 15, poz. 178), stosowanych przy dostawach artykułów spożywczych.

§ 2. Za dostawcę opakowania uważa się zakład, który dokonał wysyłki towaru, za odbiorcę zaś ten zakład, który zwalnia opakowanie przez rozpakowanie towaru.

§ 3. Odbiorca obowiązany jest do zwrotu opakowań w stanie nadającym się do ponownego użycia w ilościach i terminach podanych w §§ 17, 21 i 28.

§ 4. 1. Odbiorca obowiązany jest do należytego zabezpieczenia opakowań przed kradzieżą, uszkodzeniem, ogniem, opadami atmosferycznymi itp. oraz do przechowywania ich w warunkach higienicznych.

2. W każdym zakładzie kierownictwo wyznaczy odpowiednie miejsce na przechowanie opakowań oraz opracuje i wywiesi na widocznym miejscu instrukcję co do sposobu otwierania opakowań, przechowywania ich i prowadzenia zapisów w książce magazynowej.

§ 5. 1. Koszty konserwacji i remontu opakowań zwrotnych ponosi dostawca, chyba że uszkodzenie powstało z winy odbiorcy.

2. Koszty konserwacji i remontu opakowań wysyłkowych ponosi odbiorca, chyba że uszkodzenie powstało z winy dostawcy.

§ 6. 1. Koszty zwrotu opakowań ponosi dostawca.

2. Opakowania należy przesyłać najtańszym środkiem lokomocji. Na liście przewozowym należy zaznaczyć, że przesyłka stanowi zwrot opakowań używanych (taryfa towarowa PKP, poz. 1867).

3. Odbiorca i dostawca oraz wszelkie pośrednie ogniwa dystrybucji obowiązane są do zabezpieczenia opakowań przy transporcie zgodnie z wymaganiami przepisów przewoźnika.

§ 7. W przypadkach, gdy opakowania składają się z kilku elementów, należy — odsyłając opakowanie — odesłać wszystkie jego elementy.

§ 8. W specyfikacji towarowej wysyłanej odbiorcy należy zaznaczyć rodzaj opakowania, jego cechy oraz obowiązujący termin zwrotu. W fakturze wystawionej na dokonaną dostawę towaru należy podać rodzaj opakowania i termin zwrotu, przy czym dla opakowań wysyłkowych należy podać cenę jednostkową dla każdego rodzaju opakowania.

§ 9. Odbiorca obowiązany jest każdorazowo zawiadomiać dostawcę o dacie wysyłki, rodzaju i ilości opakowania najpóźniej na drugi dzień po nadaniu go do przewozu.

§ 10. 1. Braki ilościowe i wady jakościowe opakowań, zwracanych dostawcy bezpośrednio ze składu odbiorcy, powinny być stwierdzone niezwłocznie w drodze protokołu sporządzonego przez przedstawicieli odbiorcy i dostawcy.

2. Protokół powinien zawierać:

- a) imiona, nazwiska i stanowiska osób obecnych przy jego sporządzeniu;
- b) treść zarzutów zgłoszonych przez przedstawiciela dostawcy i wyjaśnień przedstawiciela odbiorcy;
- c) opis stwierdzonego stanu faktycznego;
- d) datę i miejsce sporządzenia protokołu;
- e) podpisy osób wymienionych pod lit. a).

§ 11. 1. Jeżeli zwrot nastąpił w drodze wysyłki opakowań, dostawca powinien niezwłocznie, a najpóźniej

w ciągu 4 dni po ich otrzymaniu, zbadać opakowania i w razie stwierdzenia braków lub wad sporządzić protokoły przy udziale czynnika społecznego, a w razie potrzeby — przy udziale biegłego. O zamierzonym sporządzeniu protokołu dostawca zawiadamia oddział odbiorcy, o ile znajduje się on w miejscu odebrania opakowań.

2. Przy sporządzaniu protokołu ma odpowiednie zastosowanie przepis § 10 ust. 2 z tym, że jeżeli przedstawiciel odbiorcy jest nieobecny, należy uczynić wzmiankę, czy został zawiadomiony, a ponadto zamieścić w protokole opinię biegłego, o ile był wzywany.

§ 12. 1. Dostawca obowiązany jest pod rygorem utraty roszczeń wobec odbiorcy zawiadomić go w terminie przewidzianym w § 11 w drodze telegraficznej lub telefonicznej o stwierdzeniu braków lub wad opakowań otrzymanych w drodze wysyłki, a jednocześnie wysłać mu odpis sporządzonego w tym przedmiocie protokołu.

2. Jeżeli odbiorca zamierza dokonać oględzin zakwestionowanych opakowań, powinien o tym zawiadomić dostawcę najpóźniej następnego dnia po otrzymaniu protokołu i w ciągu następnych trzech dni delegować w powyższym celu swego przedstawiciela.

§ 13. W przypadku, gdy braki lub wady były tego rodzaju, że nawet przy należytej staranności nie mogły być ujawnione przy odbiorze (wydaniu) opakowań (wady ukryte), dostawca obowiązany jest do sporządzenia protokołu i powiadomienia o brakach i wadach odbiorcy w ciągu 4 dni od daty ich wykrycia. Przepisy §§ 11 i 12 stosuje się odpowiednio.

§ 14. Przepisy §§ 10, 11, 12 i 13 stosuje się odpowiednio przy ustalaniu braków i wad opakowań przez odbiorcę.

§ 15. Kary umowne płacone będą ze środków obrotowych przedsiębiorstwa.

Przepisy szczególne dla opakowań zwrotnych.

§ 16. Za opakowania zwrotne uważa się w artykułach branży spożywczej:

- beczki żelazne;
- beczki drewniane;
- transporterki;
- skrzynie uniwersalne typu monopolowego;
- skrzynie specjalne.

§ 17. Opakowania zwrotne odbiorca obowiązany jest zwracać dostawcy w ilości otrzymanej.

§ 18. 1. Opakowania zwrotne dostawca powinien oznaczyć w sposób trwały i widoczny napisem „opakowania zwrotne“.

2. Niezależnie od powyższego na opakowaniach zwrotnych należy oznaczyć pojemność opakowania, adres dostawcy, miejsce lub sposób otwierania opakowania oraz nazwę towaru, do którego dane opakowanie służy.

§ 19. Dostawca obowiązany jest do prowadzenia ewidencji opakowań zwrotnych bieżąco i dokładnie.

§ 20. Opakowania powinny być zwracane pod adresem dostawcy opakowania, o ile ten nie poda innego adresu zwrotu.

§ 21. Opakowania powinny być zwracane w terminach podanych w poniższej tabeli, liczonych od dnia wysyłki towaru. Dniem wysyłki towaru jest data stempla przewoźnika na liście przewozowym.

TABELA TERMINÓW ZWROTU OPAKOWAŃ ZWROTNYCH

U w a g a: skrót „CZP“ oznacza „Centralny Zarząd Przemysłu“
skrót „ZP“ oznacza „Zjednoczenie Przemysłu“
skrót „PMS“ oznacza „Państwowy Monopol Spirytusow“

Opakowania	Przeznaczenie	Terminy zwrotu przez odbiorców	
		bezpośrednich (zakłady produkcyjne)	pośrednich (hurtownie, składu)
1	2	3	4
Beczki żelazne	CZP Cukrowniczego — do butalonu	25 dni	—
Beczki żelazne	CZP Tłuszczowego — do artykułów przemysłu tłuszczowego i olejarskiego	25 dni	45 dni
Beczki żelazne	ZP Drożdżowego — do syropu drożdżowego „Zdrowit“	45 dni	—
Beczki żelazne	ZP Ziemiaczanego — do syropu i karmelu	45 dni	60 dni
Beczki żelazne	CZP Gorzełń Rolniczych — do transportu surówki	15 dni	—
Beczki drewniane	CZP Fermentacyjnego — do piwa	—	12 dni
Beczki drewniane	CZP Fermentacyjnego — do octu	20 dni	20 dni
Beczki drewniane	PMS — do octu i musztardy	20 dni	—
Beczki drewniane	CZP Owocowo-Warzywniczego — do wina, soków, pulpy, miódów przecieranych	20 dni	—
Beczki drewniane z drewna twardego	Centrala Ogrodnicza — do soków, pulpy, miodu, 50, 100, 200, 250 i 300 kg	—	30 dni
Transporterki	CZP Fermentacyjnego — do piwa i wód gazowych	—	12 dni (przy dostawach miejscowych 7 dni)
Skrzynie uniwersalne typu monopolowego	CZP Tłuszczowego — na butelki monopolowe do oleju	—	35 dni
Skrzynie uniwersalne typu monopolowego	PMS — na butelki 1; 0,5 i 0,25 litra do wyrobów przemysłu spirytusowego i octowego	—	35 dni
Skrzynie uniwersalne typu monopolowego	CZP Owocowo-Warzywniczego — na butelki o poj. 1, 1/2, 1/4 i 1/10 l do soków	—	25 dni
Skrzynki	Centrala Ogrodnicza — na owoce „1“, „2“, „3“ i żeberkowe do wina	—	15 dni
Skrzynie specjalne	do namiastek kawowych	—	3 dni
Skrzynki typowe	CZP Owocowo-Warzywniczego — do win	—	30 dni
Skrzynki typowe	PMS — do musztardy	—	30 dni

§ 22. 1. W razie niezwrócenia opakowań w terminach wymienionych w § 21 odbiorca obowiązany jest zapłacić dostawcy tytułem kary umownej za każdy dzień zwłoki 1% wartości cennikowej nie zwróconego opakowania.

2. Zapłata kary umownej nie zwalnia odbiorcy od obowiązku zwrotu opakowania w dodatkowym terminie, który powinien wyznaczyć mu dostawca.

3. Terminy dodatkowe nie mogą być dłuższe niż terminy podane w § 21.

4. W razie niezwrócenia opakowania w terminie dodatkowym odbiorca obowiązany jest uiścić dostawcy trzykrotną wartość cennikową nie zwróconego opakowania tytułem kary umownej.

Przepisy szczególne dla opakowań wysyłkowych.

§ 23. Za opakowania wysyłkowe w branży spożyczej uważa się:

- a) skrzynie drewniane,
- b) beczki drewniane,
- c) sładki,
- d) balony szklane,
- e) puszki cukiernicze,
- f) bańki blaszane,
- g) kartony tekturowe,
- h) kosze wiklinowe,

i) faski drewniane,

j) wiadra emaliowane.

§ 24. 1. Nie uszkodzone opakowania wysyłkowe powinny być zwracane bezpośrednio dostawcy towaru.

2. Nazwę i adres dostawcy oraz napis „do zwrotu“ należy umieścić w nalepce na opakowaniu.

3. Producent lub centrale handlowe powinny w swych fakturach uwidocznic komu opakowanie powinno być zwrócone.

§ 25. Odsprzedaż opakowań dostawcy przez odbiorcę następuje po cenie stanowiącej 75% ceny zakupu i w ilościach wymienionych w § 28 w tabeli terminów zwrotu.

§ 26. Sposób prowadzenia uproszczonej kartoteki przychodu i rozchodu opakowań wysyłkowych ustala zainteresowani w opracowanych przez siebie instrukcjach szczegółowych.

§ 27. W przypadkach masowych obrotów dopuszczalne jest porozumienie zainteresowanych stron, na mocy którego odbiorca zwracać będzie dostawcy opakowania wysyłkowe w stanie rozebranych (częściowo lub całkowicie) w ładunkach pełnowagonowych.

§ 28. Opakowania powinny być zwracane w terminach podanych w poniższej tabeli, liczonych od dnia wysyłki towaru. Dniem wysyłki towaru jest data stempla przewoźnika na liście przewozowym.

TABELA TERMINÓW ZWROTU OPAKOWAŃ WYSYŁKOWYCH

U w a g a: skrót „CZP“ oznacza „Centralny Zarząd Przemysłu“
skrót „ZP“ oznacza „Zjednoczenie Przemysłu“
skrót „PMS“ oznacza „Państwowy Monopol Spirytusowy“

Opakowania	Przeznaczenie	% opakowań, które powinny być odsprzedane (zwrócone)	Terminy zwrotu przez odbiorców	
			bezpośrednich (zakłady produkcyjne)	pośre nich (hurtownie, składy)
1	2	3	4	5
Skrzynie różne	CZP Cukrowniczego na wyroby cukrownicze	70%	—	60 dni
Skrzynie różne	Centrala Zielarska — na zioła	60%	—	60 dni
Skrzynie różne	CZP Owocowo-Warzywniczego i Centrala Ogrodnicza — na warzywa, nietypowe — do dżemu, kompotów itp.	70%	30 dni	35 dni
Skrzynie różne	Centrala Ogrodnicza — na owoce i warzywa	50%	—	30 dni
Skrzynie różne	Zjednoczone Zakłady Przemysłu Kosmetycznego — na różne artykuły	60%	—	45 dni
Beczki drewniane	CZP Owocowo-Warzywniczego — śledziówki 100 kg	75%	30 dni	35 dni
Beczki drewniane	Centrala Ogrodnicza — śledziówki 50 i 100 kg	60%	—	35 dni
Beczki drewniane miękkie	CZP Owocowo-Warzywniczego i Centrala Ogrodnicza — do kapusty i ogórków 100 i 50 kg	60%	—	35 dni
Beczki drewniane	CZP Cukrowniczego — do potażu	50%	90 dni	—
Puszki do cukierków	ZP Cukierniczego — powyżej 1 kg	80%	—	60 dni
Kosze wiklinowe	Centrala Ogrodnicza	80%	—	10 dni
Faski drewniane	PMS — do musztardy	50%	—	30 dni
Wiadra emaliowane	PMS — do musztardy	50%	—	30 dni
Bańki blaszane	CZP Tłuszczowego — na 25 i 50 kg	80%	30 dni	60 dni

§ 29. 1. W przypadkach nieodsprzedaży przez odbiorcę opakowań w ilości i w terminach ustalonych w § 28 — odbiorca obowiązany jest zapłacić dostawcy tytułem kary umownej za każdy dzień zwłoki 1% wartości cennikowej nie zwróconego opakowania.

2. Zapłata kary umownej nie zwalnia odbiorcy od obowiązku odsprzedaży opakowania w dodatkowym

terminie, który powinien mu wyznaczyć dostawca i który nie może być dłuższy od terminu pierwotnego.

3. W razie nieodsprzedaży opakowania w terminie dodatkowym, odbiorca obowiązany jest uiścić trzykrotną wartość cennikową nie zwróconego opakowania i w tym przypadku wolny jest od obowiązku odsprzedaży tego opakowania.

§ 30. Opakowania wysyłkowe nie nadające się do ponownego użytku z powodu częściowego zniszczenia a dające się naprawić — odbiorca obowiązany jest sprzedać:

- a) opakowania drewniane — najbliższej bazie remontowej,
- b) opakowania metalowe — według wskazań Biura Zbytu Wyrobów Blaszanych.

Przepisy końcowe.

§ 31. Postanowienia zawartych już umów powinny być dostosowane do przepisów niniejszego zarządzenia w terminie 14 dni od daty wejścia jego w życie.

§ 32. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Handlu Wewnętrznego: *T. Dietrich*